

Ivan Šaško, pomoćni biskup zagrebački

Uvod i homilija u euharistijskome slavlju

Ponedjeljka Trideset i trećega tjedna kroz godinu

(na 3. obljetnicu oslobođanja generala Ante Gotovine i Mladena Markača)

Zagrebačka prvostolnica, ponedjeljak, 16. studenoga 2015., u 18 sati

Uvod

Braćo i sestre u vjeri, nadi i ljubavi!

Mjesec studeni u novijoj hrvatskoj povijesti prožet je brojnim sjećanjima i raznobojnim osjećajima. Dok nam ovih dana misli i molitve sežu unatrag dvadeset i četiri godine, teško se probijajući kroz bolne naslage ratnih razaranja i trpljenja koja sažimaju imena Vukovara i Škabrnje, u našem spomenu postoji i današnja obljetnica zaogrnuta radošću. Pri tri godine (2012.) od tereta neistina, kojima su bili optuženi, oslobođeni su naši, hrvatski generali gospodin Ante Gotovina i gospodin Mladen Markač.

Život se živi ubrzano, događanja prekrivaju jedno drugo, ali je ovaj dan čuvan u našoj memoriji, osobito onih koji su večer prije sklapali ruke, očistili srce i predali parnicu u Gospodinove ruke. Bili smo ovdje zajedno i diljem Hrvatske, zajedno. I Gospodin je čuo našu molitvu i vapaje nedužnih koji su se čvrsto pouzdavali u Boga. Tada su rođene suze radosnice koje treba pamtit.

No, život se nastavlja te lako zaboravimo zahvalnost. Dok žarko molimo Boga da nam pomogne, nismo tako revni u zahvaljivanju. Zato mi je drago da smo večeras u zajedništvu zahvaljivanja, u kojemu je i general Mladen Markač. On je više puta istaknuo da će na današnji dan, dok god bude mogao, biti ovdje. Ta njegova želja pouka je i nama da nije velik narod koji zna samo moliti Boga da nešto učini, nego koji zna zahvaliti i vidjeti što mu Bog daruje.

Dragi Generale, hvala Vam za Vaše svjedočanstvo. Zato nije čudno da su s vama i hrvatski branitelji. Nažalost, rijetki su zapovjednici poput Vas koji svakoga dana pokazuju blizinu braniteljima, osobito kada im je teško, kada ih se ne želi čuti. Osobita je i večeras prisutnost hrvatskih ratnih vojnih invalida koji još uvijek ne nailaze na dovoljno sluha, koji vabe da ih čuje ne samo hrvatska vlast, nego cijela domovina, radi dobra domovine. Pozdravljam sve branitelje i članove obitelji hrvatskih branitelja.

Braćo i sestre, došli smo Bogu reći hvala i u toj zahvali preporučiti svoju domovinu njegovoj zaštiti. Da bi naša molitva bila ugodna Bogu u ovoj žrtvi Isusa Krista, priznajmo svoje grijehе i za njih se pokajmo.

Homilija

*Liturgijska čitanja: 1Mak 1, 10-15.41-43.54-57.62-64;
Ps 1119; 1Sol 5,1-6; Lk 18, 35-43*

I. General Markač, opisujući svoje uzništvo, između ostaloga, rekao je i dvije istine, koje smatram iznimno važnima za ljudski život, osobito naš vjernički život. U prvoj iznosi zapažanje: „Kad su najteža stanja u životu, bio čovjek vjernik ili ne, onda kaže: 'Bože, pomoz!' To je nešto nedokučivo.“ U drugoj istini, temeljem vlastitoga iskustva veli: „Vjera je ono što drži čovjeka.“

To nisu rečenice izrečene u nadmudrivanju, u nastojanju da se nekoga uvjerava, daleko od životnoga iskustva. Upravo suprotno. To govori čovjek koji je nosio nepravednu optužbu protiv cijeloga naroda; koji je bio odvojen od najbližih i domovine, zbog mržnje i zloće prema Hrvatskoj. To govori čovjek koji je vjerovao da ga Bog ne napušta.

U toj smo vjeri tako živo bili združeni i nosili teret zajedno. I bili radosni u zahvaljivanju. Spomen na te dane govori nam da je radost našega naroda moguća; da je tako blizu. Spomen na te dane otkriva da se ta radost živi u istini, u brizi za opće dobro, u nesebičnome nastojanju oko pravednosti i ljubavi.

II. U tome je važno da ne zanemarimo Boga, da se ne udaljimo od onoga što nam je toliko puta pokazao da je ispravno. U prvome čitanju iz Knjige o Makabejcima čuli smo kako je pogubno zanemariti svoje običaje, prikloniti se idolima i kršiti sklopljeni Savez i vjernost Bogu.

I povijest našega naroda pokazuje teške posljedice nevjernosti. Ne zaboravimo koliki za Boga ne mare; nismo se nikada ozbiljno suočili s činjenicom koliki su zaniijekali Boga u doba komunizma; ne zaboravimo koliko ga i danas vrijeđamo, počevši od psovki koje se od najstarijih do najmlađih mogu čuti u javnosti; ne zaboravimo ravnodušnost prema istinskim vrijednostima otajstva života; ne

zaboravimo prihvaćanje bogohulnih učenja i ideologija koje vode do ponižavanja čovjeka svake vrste.

Ipak, postoje svjedoci koji su ostali vjerni; postoje oni koji iskreno traže Boga, postoje oni koji poštuju dobru savjest i čine dobro.

III. U današnjoj nam je prigodi darovana Božja riječ o susretu Isusa s jerihonskim slijepcem koja nas uči vrijednosti molitve, ali i nužnim preduvjetima. Najprije trebamo biti svjesni da nam je Bog potreban. Slijepac je želio vid i moli da mu se Isus smiluje; svjestan je svoje bijede, svoje ostavljenosti i obraća se Isusu koga zove Davidovim Sinom, to jest Spasiteljem; obraća mu se kratkom, iskrenom, jednostavnom molitvom: *Gospodine, da progledam*. U toj je molbi sadržan drugi preduvjet, a to je pouzdanje u Boga. Bez pouzdanja, nema molitve, nego samo obeshrabrenost i očaj.

Ako se u našoj bijedi zapali pouzdanje, možemo moliti. Zato mu Isus odgovara: *Vjera te je tvoja spasila*. Vjera ne vodi prema zatvorenosti u vlastitu bijedu, nego u otvorenost prema Božjemu milosrđu. Koliko samo snage u nekome tko je smatran bespomoćnim!

Sjetim se neizrecive slike probijanja travke, klice, grane u raspuklini kamena ili zida. Životna snaga, vjera u Gospodara života, koja se ne postavlja kao da nema više što izgubiti, nego vjera da nas Bog čuje, vjera u Božji dar koji nadilazi naša očekivanja.

IV. Kada je čuo da Isus prolazi pokraj njega, slijepac se nije dao utišati. On je znao da njegov život ne ovisi o mnoštvu, da gospodari njegova vida nisu ljudi, da darivatelji njegova dostojanstva nisu oni koji mu priječe susret s Bogom. On je imao samo vjeru, ogoljelu vjeru, i sigurnost da ga Isus čuje.

I ako ozbiljno promislimo o svojim životima, lako ćemo vidjeti svoju bijedu, slabosti, malenost i nedostojnost; u rukama ćemo držati samo potrebu za Kristovom ljubavlju. Lako ćemo se pronaći u liku prosjaka kraj puta. I, ako je tako, blago nama!

Nismo li u studenome prije tri godine kao narod bili poput prosjaka, gurnuti na rubove pravednosti? Nije li slobodna Hrvatska nastala na vapaju da nas čuju oni koji su mogli darovati radost? Prije tri godine bili smo ogoljeli, zaogrnuti u ogrtač sašiven od mnoštva pitanja; istina kao da se nije čula, a u prvi su plan došli povici mnoštva prepuni optužbe i prijetnje. Vikali smo glasno: *Isuse, smiluj se!* I Bog nas je

čuo; dopustio je da mu se približimo. Ponizio je one koji su nas htjeli izgurati i ušutkati. To je predivno.

V. No, susret s Isusom ide dalje. Nisam siguran da je taj susret s Isusom za nas vjernike Hrvatice i Hrvate imao svetopisamski nastavak. Ne znam jesmo li na Isusovo pitanje: *Što hoćeš da ti učinim?* odgovorili kao slijepac: *Da progledam*. Nisam siguran da smo željeli progledati pogledom koji daruje Isus. Zašto to pitam?

Nakon ozdravljenja, slijepac se išao za Isusom slaveći Boga. I još nešto: *I sav narod koji to vidje dade hvalu Bogu*. U oslobađanju generala – dobro znamo – na jednome je ljudskom, međunarodnom sudu dana sloboda cijelomu narodu. Jesu li se svi radovali? Jesmo li se mi u svojoj radosti uputili za Isusom?

Odgovor na ta dva pitanja otkriva i odgovor na središnje pitanje jesmo li progledali. Ili smo se vratili, jer nismo imali dovoljno pouzdanja.

Ovo je slavlje koja nas je okupilo da budemo ojačani u vjeri. Ako je uz nas istina, ako činimo nešto iz nesebičnosti i ako osluškujemo Božje korake, nije važno što će se činiti da smo na rubu, gurnuti uz cestu, da smo nevažni, Bog će nas čuti i uslišiti. I bez zemaljskoga ogrtača, ogoljeli u svojoj bijedi, znat ćemo se radovati i biti radost drugima.

Ovo je molitva za našu domovinu; za ljude koji odlučuju o njezinu dobru, da vide Boga koji prolazi i da znaju zavapiti: *Da progledamo, Gospodine!*

MOLITVA VJERNIKA

Biskup: Krist je došao, kako bi na zemlji započeo život Božjega kraljevstva. Svjesni tame koja nas okružuje, zazovimo Gospodina poput jerihonskoga slijepca vapijući:

Gospodine, smiluj nam se!

1. Za našu Crkvu: da po njezinu služenju svi upoznaju tebe, Krista, Spasitelja svijeta, molimo te.

2. Za naše neprijatelje: da im otvoriš oči svjetlom istine i obratiš da žive u tvojoj ljubavi, molimo te.

3. Za kršćane koji su se udaljili od tebe i od Crkve: da ih dodirneš svojim Duhom i našim svjedočanstvom probudiš iz ravnodušnosti, molimo te.

4. Za sve koji su iskušavani bolešću i osamljenošću: da im udijeliš svoju snagu prihvaćanja trpljenja, u zahvalnosti za Isusovu blizinu, molimo te.

5. Za naš narod: da ga obnoviš u vjernosti tebi, kako bismo bili sol zemlje i svjetlo svijeta, molimo te.

6. Za sve pokojne hrvatske branitelje i stradalnike Domovinskoga rata: pokojnima udijeli svoje vječno blaženstvo, a žive ojačaj da ustraju u dobru, molimo te.

Biskup: Milosrdni Oče, ti čuješ vapaj potlačenih i onih koji ti se utječu s pouzdanjem. naše molitve i daj nam da budemo s tobom u pobjedi nad zlom. Po Kristu Gospodinu našem.